

भूविज्ञान व खनिकर्म संचालनालयातील
प्रशासकीय सनियंत्रण प्रभावी करण्यासाठी
सचिव दर्जाचे “महासंचालक ” हे पद
निर्माण करण्याबाबत...

महाराष्ट्र शासन
उद्योग, ऊर्जा, कामगार व खनिकर्म विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: एमएनए-०६२३/प्र.क्र.२६/उ-९

मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२

दिनांक : २९ सप्टेंबर, २०२३

संदर्भ:- १. मा.मंत्रिमंडळ सचिव यांचे दि.०३.०८.२०२३ रोजीच्या पत्रान्वये प्राप्त

मा.मंत्रिमंडळाच्या बैठकीतील इतिवृत्त

२. वित्त विभागाचे पत्र क्र.पदनि २०२३/प्र.क्र.४७/आ.पु.क., दि.१५.०९.२०२३

प्रस्तावना:-

भूविज्ञान व खनिकर्म संचालनालयाच्या आस्थापनेवरील उपलब्ध असलेली पदरचना व सद्यस्थितीत या क्षेत्रामध्ये होणारी प्रचंड प्रमाणातील वाढ उद्योग उभारणीच्या संदर्भातील मोठी गुंतवणूक पाहता भूविज्ञान व खनिकर्म या विषयावर प्राधान्याने लक्ष देणे आवश्यक आहे. महाराष्ट्र रोजगारील काही राज्यांमध्ये भूविज्ञान व खनिकर्म क्षेत्रातील संचालक या पदावर वरिष्ठ अधिकारी कार्यरत आहेत. त्यामुळे खनिकर्म या क्षेत्रात आघाडीवर राज्यांप्रमाणे महाराष्ट्र राज्यात खनिकर्म क्षेत्रातील विकास व उद्योगवाढीकरिता सचिव दर्जाच्या अधिकाऱ्याची अथवा त्या क्षेत्रातील तज्ञ व्यक्तीची नियुक्ती संचालनालयाच्या अंतर्गत “महासंचालक” असे पद निर्माण करून त्यांच्यावर या क्षेत्राचे सनियंत्रण व जबाबदारीचे काम सोपवून महाराष्ट्र राज्यातील खनिकर्म क्षेत्राचा विकास व प्रभावी सनियंत्रण करणे आवश्यक झाले आहे.

राज्यातील खनिकर्म क्षेत्रातील विकासाकरिता भूविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय ही स्वतंत्र यंत्रणा म्हणून संचालनालय स्वरूपात दिनांक १ मे, १९६० पासून अस्तित्वात आलेली आहे. त्यापासून यंत्रणेचे प्रशासकीय प्रमुख म्हणून “संचालक” हे भूगर्भशास्त्र (Geology) या संवर्गातील अधिकारी काम पाहतात. तथापि, खनिकर्म क्षेत्रामध्ये असलेल्या संधी व राज्यातील उपलब्ध खानिज साठ्यांचे अधिकाधिक पूर्वेक्षण करणे व राज्यास प्राप्त होणाऱ्या खनिज महसुलात वाढ करण्याच्या हेतूने भूविज्ञान व खनिकर्म संचालनालयाचे प्रशासकीय सनियंत्रण प्रभावी करण्यासाठी खनिकर्म विभागाच्या अखत्यारीत क्षेत्रीय स्तरावर सचिव दर्जाचे “महासंचालक” हे पद निर्माण करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यानुषंगाने दि.२७.०७.२०२३ रोजी मा.मंत्रिमंडळाने भूविज्ञान व खनिकर्म संचालनालयांतर्गत महासंचालक या पदाच्या पदनिर्मितीस मान्यता प्रदान केली आहे.

शासन निर्णय:-

उद्योग, उर्जा, कामगार व खनिकर्म विभागाच्या नियंत्रणाखाली भूविज्ञान व खनिकर्म संचालनालयामध्ये सध्याचे असलेले संचालक हे पद कायम ठेवून, संचालनालयाचे विभाग प्रमुख

म्हणून सचिव दर्जाचे “महासंचालक” हे पद निर्माण करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे. या पदावर वरिष्ठ प्रशासकीय अधिकारी/ खनिकर्म क्षेत्रातील तज्ञ व्यक्तीची नियुक्ती करण्यात येईल. “महासंचालक” हे पद प्रशासकीय कामकाजाच्या दृष्टीने अपर मुख्य सचिव/ प्रधान सचिव/ सचिव (खनिकर्म विभाग) यांच्या पर्यवेक्षीय नियंत्रणाखाली राहील. तसेच या पदावरील नियुक्ती उद्योग, ऊर्जा, कामगार व खनिकर्म विभागाकडून सक्षम प्राधिकारी यांच्या मान्यतेने करण्यात येईल.

अ.क्र.	कार्यालय	नविन निर्माण करावयाचे पद	शेरा
१	भूविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय, नागपूर	महासंचालक, भूविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय	सचिव दर्जाचे पद

०२. “महासंचालक” भूविज्ञान व खनिकर्म या नवनिर्मित पदाच्या आवश्यक कार्यालयीन खर्चास मान्यता देण्यात येत आहे. महासंचालक हे पद निर्माण केल्यामुळे भूविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय, नागपूर याचे कार्यालय प्रमुख म्हणून महासंचालक यांना घोषित करण्यात येत आहे. त्यानुसार संचालनालया अंतर्गत आवश्यक त्या पदनामामध्ये महासंचालक म्हणून सुधारणा करण्यात याव्यात.

०३. सदर शासन निर्णय सामान्य प्रशासन विभाग यांचे अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक १६४/१०, दि.१०.०७.२०२३ व वित्त विभाग यांचे अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक ४४०/आ.पु.क., दि.०४.०९.२०२३ अन्वये प्राप्त सहमतीस अनुसरून तसेच दि.३०.०८.२०२३ रोजी संपन्न झालेल्या उच्चस्तरीय सचिव समितीने दिलेल्या मान्यतेस अनुसरून निर्गमित करण्यात येत आहे.

०४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२३०९२११७१९१६२६१० असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(लक्ष्मीकांत ढोके)

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव
२. मा.मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव
३. मा.उपमुख्यमंत्री (गृह आणि विधी व न्याय) यांचे प्रधान सचिव
४. मा.उपमुख्यमंत्री (वित्त व नियोजन) यांचे प्रधान सचिव
५. मा.अध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा, विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई-३२
६. मा.सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद, विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई-३२

७. मा.विरोधी पक्ष नेता, महाराष्ट्र विधानसभा, विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई-३२
८. मा.विरोधी पक्ष नेता, महाराष्ट्र विधानपरिषद, विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई-३२
९. मा.विधानमंडळ सदस्य (सर्व)
१०. मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई-३२
११. अपर मुख्य सचिव, उद्योग, ऊर्जा, कामगार व खनिकर्म विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
१२. अपर मुख्य सचिव (सेवा), सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
१३. अपर मुख्य सचिव (वित्त), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
१४. अपर मुख्य सचिव (लेखा व कोषागारे), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
१५. अपर मुख्य सचिव/ प्रधान सचिव/ सचिव, सर्व प्रशासकीय विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
१६. महालेखापाल, मुंबई/ नागपूर.
१७. संचालक, भूविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय, नागपूर
१८. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र खनिकर्म महामंडळ, नागपूर
१९. सर्व जिल्हाधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय, खनिकर्म शाखा, संबंधित जिल्हा.
२०. उपसंचालक, भूविज्ञान व खनिकर्म, नागपूर/ चंद्रपूर/ औरंगाबाद/ कोल्हापूर.
२१. जिल्हा खनिकर्म अधिकारी (सर्व जिल्हे)
२२. निवडनस्ती (उद्योग-९)